

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az orvos mint tanító.

cím alatt olvastuk a „Bácska“ f. é. szeptember 5-iki számában dr. Pájer Ferenc Gajdobra derék köz-
 ségi orvosának Csupor Gyula fő-
 szolgabíróhoz tett jelentését arra
 nézve, hogy a) kinek a felszólí-
 tása folytán kezdette meg dr. Pájer Ferenc köz-
 ségi orvos ur a községi elemi iskola 5—6. osz-
 tályában az „Egészségtan“ előadását, és b) hogy
 kinek ellenőrzése mellett teljesítette a tanítói tiszte-
 t?

E kérdésekre dr. Pájer ur megfelelt, s azt
 hisszük úgy, hogy azok után, miket ő elmondott,
 ügyködése iránt senkinek, még a közvetlen el-
 lenőrzésére hivatott főszolgabíró urnak sem lesz
 kifogása. Különb az azt hisszük, hogy az ügy in-
 kább a tanfelügyelőség, mint a főszolgabíró
 hatáskörébe tartozik. S még így se gondoljuk,
 hogy a főszolgabíró ur oly szempontból intézte
 volna dr. Pájer urhoz a felszólítást, mintha mű-
 ködése ellen volna kifogása, sőt hinni akarjuk,
 hogy mint ügybuzgó barátja az általános felvilá-
 gosultságnak, tisztán azért intézte a fenti kérdése-
 ket a községi orvoshoz, mert érdeklődik ezen
 nagy fontosságú és mindenki által a közegész-
 ségügy terén korszakot alkotónak tekintett eszme
 iránt. Legyen neki elismerés érte!

Hazánk rossz egészségügyi viszonyainak egyik
 legfontosabb oka a pépnek e téren való *sötét tu-
 datlansága*. Számtalanszor van alkalma a gyakorló
 orvosnak meggyőződnie arról, hogy a tudatlanság
 mily buzgó földi ügynöke számos betegségnek és
 gyakran a halálnak.

Az egészségtelen építkezés és elégtelen szel-
 lőzés, a rossz táplálkozás, a helytelen öltözködés,
 a nép nagy előszeretete a kuruzslás iránt stb.
 mindmennyi, az egészséget legnagyobb mérték-
 ben befolyásoló tényezők, melyek a népből
 csak a még gyermekkorban eszközölt szakszerű
 oktatás által irthatók ki.

Nézzünk végig megyénk sokac, szerb s szá-
 mos magyar falvain, *egészségesen épített lakóházat
 rajni ritkán fogunk találni*. Csak Monostorszegh,
 Szántova, Szónta, Sztapár, Nemes Militics és még
 számtalan más községekre utalunk, hol a házak
 oly alacsonyok, s az ujak is még mindig így
 építettek, a szobák az utcai talajjal egy niveau
 állók; ablakok gyanánt oly apró lyukak szolgál-
 nak, hogy valóban elsodálkozunk rajta, mint
 képes ember *ily oduban* tartózkodni. A szellőze-
 tést pedig jobban perhorreskálja a nép, mint va-
 laha a derest. Mesterségesen iparkodik elzárni
 minden apró kis rést, mely esetleg még termé-
 szetes ventilációra szolgálhatna. Azt azonban nem
 bánja, ha nedves a lakása; csak a butorát félti
 ettől, de az egészségét nem. *Innen van a sok
 görvély- és angolkóros gyermek a nép között*.

A táplálkozás számtalan, egyenlőtlen, évad-
 szerűtlen voltáról akár ne is szólunk! Természe-
 tesnek találja a nép, hogy hetenként csak egy-
 szer, vasárnapon kerüljön hús a fazekába, a hét
 többi napja pedig burgonyával és babbal telik el,
 legfeljebb szalonnát eszik még hozzá. De azért
bornak és pálinkának minden házban kell lennie;
 ez ad véleménye szerint *erőt* az élethez. Ezen
 — mondhatnám *vegetarianizmusnak* tulajdonítható
 egyrészt a nép *sátnyulása* — mit oly ijesztő nagy
 mértékben van alkalmunk a bácskai módos nép
 katonasorozásánál tapasztalni; és a másrészt ki-
 terjedt *alkoholizmusnak*, a sok *cese- és májbaj*,
 melyek oly nagy halálozási percentuációt szolgál-
 tatnak nálunk, hogy csak az oroszok foghatók
 hozzánk e tekintetben.

Az öltözködés népszokás. Ki nem csodálko-
 zott még azon, hogy a monostorszeghi, szóntai
 stb. sokac télen is egy ingben és meztelen láb-
 bal jár-ke a hóban, zivatarban, sőt a Dunához
 is lemegy ruhát mosni, szapulni? Azt hinnők,
 hogy nekik ez nem árt! Igaz, hogy edzettebbek,
 mint a pantallonos, kaputos és sinyónos világ,
 kik télen ily kostümbe járva talán már rég ki-
 pusztultak volna. De ha beletekintünk e nép ha-

lálózási statisztikájába, kegyetlenül megboszulva
 találjuk benne e kárhóztatásra méltó szokást;
 mert *azon bántalmakat, melyeknek kórokat a meg-
 hűlésre vezetjük vissza, a legnagyobb százalékban
 találjuk náluk képviselve*. Csak a múlt télen grasz-
 szált influenzának statisztikája világosan mutatja,
 hogy az oláhok között, kik a mi sokacainkhoz
 hasonlóan öltözködnek, okozta a legnagyobb pusztí-
 tásokat. Sajnos, erre nézve a mi szerb és soka-
 cainkról nem állnak rendelkezésünkre statisztikai
 adatok.

A kuruzsolás átkos üzemét, hogy mindeddig
 még nem sikerült kiirtanunk, azt minduntalan ta-
 nusítják a napilapok. A kuruzsoló és javas asz-
 szonyok iránti bizalom oly rendületlenül áll még
 fenn a nép szívében, hogy nem kímél semmiféle
 áldozatot, csak közelébe juthasson. A szunyog-
 zsírral, békavélvel, és csalánymézzel gyurt koty-
 vasztéktól lehet csak meggyógyulni, ez szent hite;
 az orvos „medecinája“ csak a *patikárusnak* hasz-
 nál! Orvossal, pappal, hatósággal vakmerően,
 néha életét kockáztatva, szembeszáll, ha Trézi
 nénit hasznos működésében gátolni megkísérik.

Számtalan ily okát rossz higiéniai viszo-
 nyainak a nép e tudatlanságában lelhetjük meg.
 S ezen másként segíteni nem lehet, mint alapjá-
 ban a *népoktatással*. Gyermekkorában, mikor az
 elme még fogékony minden jó és rossz iránt,
 kell a népet egészsége megóvására oktatni, a mi-
 kor a rossz még nem vert gyökeret a szívében és
 elmében, s a jónak magva termékeny talajba hull.

Egészségügyünk megjavításának megdicsőült
 előharcosa, Trefort Ágost, rég belátta ezt. Ő
 mondta ki először, hogy *„mit ér a nép vagyonsá-
 ga, ha nincs ismerete és érzéke az iránt, hogy
 miként építsen magának egészséges lakhelyet, s ha
 a betegségek s nagyfokú halálozások által az ország-
 nak roppant munka- és pénzerője veszendőbe megy?“*
*Az iskola-orvosi intézmény sűrűs behozatalának esz-
 méje méltó volt az ő szelleméhez. Az elemi iskolák-
 tól fel a szakiskolákig kötelező tárggyá tenni a
 közegészségtant — volt az ő célja*. Sajnos, hogy
 tervének gyors kivételében szűk anyagi helyze-
 tünk gátolta őt. Jobb napokra halasztotta, de e
 napokat el nem érte; mert a kéréllhetetlen halál
 elszólította őt a tett mezejéről, mielőtt testté vált
 volna az ige. Utódja, mint szavahihető forrásból
 értesültünk, ugyanazon okból, mely miatt Trefort
 elhalasztotta, kénytelen-kelletlen fel is adta e terv
 megvalósítását.

Mindazonáltal, ha akadnak orvosok, mint
 ahogy a fennforgó esetben örömmel tapasztaljuk,
 kik *csupán humanizmusból*, fizetés nélkül vállalkoz-
 nak e nem könnyű szolgálat teljesítésére: ak-
 kor ezeket teljes erőnkől becsülünk, támogat-
 nunk kell, nem pedig működésük elé gátat vetni.
 Az emberiségnek megfizethetetlen szolgálatot tesz-
 nek, mit babérokkal kell jutalmaznunk!

Hisszük, hogy Csupor Gyula főszolgabíró ur
 is egy nézetben van velünk s a gajdobrai községi
 orvoshoz ez ügyben intézett felhívása nem kér-
 dőre vonás volt, hanem inkább puhatolózás arra
 nézve, hogyan lehet e fontos nemzeti érdeket ki-
 próbált uton és módon más községben is nép-
 szerűsíteni.

Dr. Pájer Ferenc urnak, a buzgó kollegának
 pedig szívből gratulálunk, s kívánunk további
 működéséhez is teljes sikert! „Teljes“ lesz pedig
 az erkölcsi siker akkor, ha minden jóra való köz-
 ségben a szakember, az orvos, fogja oktatni a
 közegészségtant.

Budapest.

Dr. Flesch Adolf.

A nő és zongora.

Mivel e becses lapok útján is tudomásomra jutott
 — mert egyesektől már hallottam emlegetni — hogy a
 zongora a nőnevelésnek egyik hátrányát képezi, meg-
 fogják engedni az igen tisztelt olvasók, hogy szerény
 véleményemet e tárgyra nézve a nyilvánosság elé hozom.
 Megjegyezni kívánom, hogy engem csupán csak a nő-
 nevelés fontos ügye sarkalt ezen sorok megírására, mert
 annak mindig egyik harcosa voltam és most is az vagyok
 még. Cikkemben a nőkről írván, tudom, hogy gyengé-
 den kell föllépnem, de azért reményem, hogy meg fog-
 nak bocsátani, ha netán itt-ott kissé tullepek a batáron.

Hogy nőnevelésünknek még sok a hátrány és még
 sok a teendő, az tagadhatatlan tény; de hogy ezen há-
 trányok között a zongorajáték is előfordulna, azt elfo-
 gadni épenséggel nem vagyok hajlandó. Ugyan miért is
 átkozzák némelyek a zongorát annyira el? Hogy van
 az, hogy a zene némelyeket nem vidít föl? Nem tété-
 lezhetek fel róluk egyebet, mint hogy az ilyen emberek
 érzéketlenek, nem tudnak lelkesedni, ha zene hallanak,
 szívük rideg és elfásult. Inkább a köznapi dolgok iránt
 érdeklődnek, prózai jellegűek, minden idealizmus távol
 maradt keblükből, egyszóval megvetik a művészetet.

Azt, hogy a nőnem fölkarolta a zenét, ezen a mű-
 vészet egyik legfényesebb nemét, azt minden józan
 gondolkodású és elfogulatlanul itéli tudó egyén méltá-
 nyolni fogja. Ösztönét követte a nőnem, ugyszólván,
 midőn érdeklődött a zene iránt, mert érezte, hogy va-
 lami hiányzik, miáltal szívet nemesebben művelheti és
 azt meg is találta a zenében. Nem lehet tehát a nőnek
 elvetnie a zenét, sőt kívánatos inkább, hogy minden nő,
 akinek csak módjában áll, tanuljon zenét. Nemesebb
 foglalkozást, mivel szívet jobban művelhetné a nő, nem
 talál a zenénél.

De hiszen, nem is azért mert a nő zongorázik,
 botránkozik meg némely férfi, hanem mert elhanyagolja
 a házi dolgokat, úgy mondják a megbotránkozók. Edes
 Istenem! hát annak a nőnek miuészen józan emberi esze?
 Nem tudja fontolóra venni, hogy ő neki még egyéb dol-
 gai is vannak? Ugy hiszem annyira csak nem mélyed
 el a zongorázásba, hogy aztán elfelejtene, miszerint kö-
 zeledek a dél vagy más szaka a napnak, amidőn valami
 teendője van. Aztán meg kérdés, van-e valami tenni
 valójuk, ha nem szabad a himzést, kötést vagy horgo-
 lást kezllkbe venni, mert ezek illéssel járó foglalkozá-
 sok, melyeknek tulajdonítják a különböző bajokat, mi-
 nők az ideges ingerültség, sápkör, kedvetlenség, elfá-
 sultság és életuntagság. Ah! dehogyan származnak ezen ba-
 jok a felsorolt foglalkozásoktól, hozzávéve még a zongorá-
 zást is, mert ez is illéssel jár; máshonnan veszik
 ezek eredetüket. Hisz akkor a hivatalnok, ki reggel
 8—12-ig, délután 2—5-ig a hivatalban ül és dolgozik
 íróasztalánál, mégis ha különben testileg-lelkileg egész-
 séges, miért oly üde és vig? Pedig hát ez is illéssel
 járó foglalkozásokat végez.

Megjegyeztem már, hogy nem az illéssel járó fog-
 lalkozások okai a sok női betegségnek, mert utóvégre
 horgolni, kötni stb. sétálás közben is lehet, nem kell
 épen ülni hozzá. Hanem igenis sokkal veszedelmesebb
 a nőre nézve, a regény olvasás. Ez aztán már ok és
 pedig alapos ok. Ettől kellene távol tartani a mi kis-
 asszonyainkat. Ezt volna szükséges az undorodásig meg-
 utáltatni velők, mert a sok rossz regény oka a külön-
 féle bajoknak. Különösen azok a frivol, lélekölő francia
 és angol regények borzasztó mérget rejtenek magukban,
 mely megsemmisíti az érzékeny női szívet.

A gyöngye leánya beleképze magát a főhőső
 helyzetébe és úgy érez, amint a regényben írva van és
 aztán mi lesz a vége mindezeknek? Az, hogy a sze-
 gény nő beleéli magát és úgy érezvén, amint a regény-
 ben megvan mondva, aszerint akar cselekedni. Csak
 hogy ez lehetetlen. Akadályok gördítettven elébe a sors
 által, meghajlásra szorítatik. A nő ezt látva, csakhamar
 elégedetlen lesz; majd kedvetlenség mutatkozik, mig
 végre az életuntagság lép elő, melynek következményei
 úgy hiszem, eléggé ismeretesek.

Pardon! tisztelt olvasóm, hogy annyira eltértem a
 valódi témától, de most már föfigyelmem arra fogom
 fordítani. Mindenek előtt a műveltség kérdését akarom
 tisztázni. Azt suttogja ugyanis a mai világ, hogy azon
 nőknek, kik zongorázni tudnak ujjaikban rejlik a mű-
 veltségük. Hát aztán azon nőknél, kik az egész napon
 át az ablaknál ülnek az udvarlót lesve, meg aztán, a
 kik nem tesznek egyebet, mint mohósággal olvassák a
 regényeket válogatás nélkül, hol található föl a mű-
 veltség?

En legalább nem tartom ezt műveltségnek, mert
 ez csupa külsőség, komoly alak nélkül. Nézetem szerint
 akkor művelt a nő, ha először is megvannak benne a
 természetes tulajdonságok, ha a kedély és ebben az ér-
 zelem-világ kellőleg fejlesztett. Ezt pedig a mi zongorá-
 zó kisasszonyaink is elérhetik éppen olyan könnyen,
 mint a nem zongorázók. Sőt még előnyben bírnak a
 zongorázó nők, mert kedélyökre nemesebbé hat a zene,
 meg aztán a szellemet is igénybe veszi. A zongorázni
 tudás tehát a műveltség rovására nem tudható be.

Ha a feleség igazán művelt, zongora játékaival csak
 fokozhatja a férjéhez való viszonyt, sőt azt tartósabbá és
 melegebbé teheti. Mit nem tehet a nő zongora játéka-
 val? Például haza jön a férj komor gondolatoktól le-
 sújtva, mely bánat színezete látszik homlokán. Elmerülve
 ül a székből és a pici aranyos felesége csak némi-
 leg üzi el vig csevegésével homlokáról a sötét burot.
 Majd oda ül zongorájához és rákezd egy szomorú
 nótára, mialatt a zenére a kis esemeték beosonnak a
 szobába és körülfogják a jó apuskát. A férj homloka
 mindjobban felderül, szeretettel tekint gyermekeire, a
 szerető feleség pedig abbahagyja a játékot, mellyel férje
 lelkével beszélt és közeledik feléje. Ez fölügrik, átka-
 rolja kedves feleségét és egy forró csókkal tudtára adja
 neki, hogy ő boldog. Majd elsírja magát a kis baba. A
 jó papa karjába veszi, a gondos mama zongorához ül
 és elhaltat a picike. A családfőnek könyvelábadnak

szemei. Érzik, hogy a zene megtette hatását és megmondja jó feleségének, hogy játékaival elűzte komor gondolatait.

Megfogják bocsítani tisztelt olvasóim, hogy oly túlerékennyé váltam, de miután én is nagy zenekedvelő vagyok és mivel némileg a zene hatását esetlenül akarom, célszerűnek látom ezen példát fölhozni.

Megjegyezni kívánom még, hogy a zongorajátéknak még más haszna is van a megemlégtetnél; az pedig az anyagi haszon.

Igenis, anyagi hasznót hajt a zongorázni tudás, csak hogy ismerni kell a módját. Nem kénytelen a nő erkölcsileg bukni vagy folytonos szűkölködésben szenvedni. Biztosítható a magának jövőt, ha csak akar. Tudjuk, hogy százan és ezren a zenetanítással keresik mindennapi kenyerüket. Hat a nő mért nem foglalkozhatnék zenetanítással, hogy így minden más bajnak elejét vegye? Ismerek egy családot. A család fő azonban már 8-10 esztendő előtt meghalt. Nagyon szegény sorsúak voltak már azelőtt is, de még nagyobb nyomorúság következett be, midőn a család fő elhalálozott. A hátramaradt özvegyen kívül volt még hat kiskorú gyermek és a nagymama. A legidősebb lányka 16-17 éves lehetett, midőn a családátya elhalt. A kis pénze — mert tanító felesége volt az özvegy — melyet elvezett, az özvegy, korán sem volt elég. A lányka, ki zongorázni tudott, tehát a zenetanítást befolyó pénzekkel vélte elejét venni a nagy szorongatottságnak. Es lála az ének, a család még aránylag megelégedettségben töltötte napjait.

Kitűnik az előbbiekből, hogy egy magányos nő, ki zenetanítással foglalkozik, még meg is takaríthat magának, hogy hajlott korában is eltarthassa magát, nem lesz ő kénytelen tengődni e földön.

Soraimat befejezve, még egy kérésem volna a jó mamákhoz. Kéréssem abban áll, hogy ha csak módjukban áll és ha alkalom van rá, taníttassák leányukat zongorázni és emellett neveljék őket háziasan. Ha talán kegyetkek között is lennének, kik zongorázni tudnak, iparkodjanak ferjeiknek minél több kellemes órát szerezni játékaikkal. Ti férfiak pedig, tudjátok méltányolni a zongora kultuszát, mert ez is igen hatalmas eszköz, melylyel mindinkább fényesebbé tehetjük a nőnevelés szent ügyét!

B. J.

Hirek.

Kinevezés. A magyar kir. kereskedelmi miniszterium képviselőjéül Újvidék város közigazgatási bizottságába Hoffmann Frigyes érdemes kir. főmérnökünk nevezetett ki.

Nyugdíjazás. Frankl István, az újvidéki kir. kath. főgimnázium igazgatója, 33 szolgálati év után nyugdíjba lépett. Egy hosszú, érdemben gazdag és változatos pályára méltó befejezése ez, melyet volt tanítványainak őszinte halála és szeretete, felsőbbségének elismerése, kartársainak ragaszkodása fogta a fény és derű sugaraival beáranyozni. A jól teljesített kötelességtudat, a haza javára folytatott nemzedékteremtő munkásság becsértete megy vele boldog emlékké. És e hosszú idő mind a mi vármegyénkben telt el, kezdetül végig nekünk szolgált alatta, mint szabadkai tanár, mint tanfelügyelő, mint igazgató. Elemi tanügyünk hatalmas föllendülése sokat köszön az ő biztos reorganizátori kezének. Az újvidéki főgimnázium élére is szervező tehetségének érvényesítése céljából tettetett s a hozzá fűzött várakozásnak szerencsével s tapintattal meg is felelt. Konvikttust állított a tanintézet mellé, s ezzel egy oly szükségletnek felelt meg, mely az alvudéken régóta várta megváltoztatását. Erősen és dísző pályára tekinthet vissza, melyen a Felső adományából méltán ragyogó Ferenc József lovagkereszt is tanúsága annak, hogy akit lent munkás kezéért s jó szíveért úgy szeretnek, azt fent is megbecsülik. Ad multos annos!

Kinevezés. A zombori kir. törvényszékhez, a Középségi János érdemes segédtelevényvezetőnek saját kerelmére történt nyugalmaztatása folytán megüresült segédtelevényvezetői állásra, a kir. igazságügyminiszter által Weber Sándor kulai kir. járásbírói irnok nevezetett ki.

Kinevezés. Pletikosztis Sándor, kir. törvényszéki díjnok, a zombori kir. járásbírói irnokká nevezetett ki.

Állatorvos-választás. Apatinban f. hó 6-án a községi képviselőtestület által Neuberger Miksa választott meg községi állatorvosá.

Állandó választmányi ülés. Bács-Bodrogh vármegye 1891. évi költségvetési előirányzatára vonatkozó állandó választmányi véleményes jelentésnek az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a értelmében leendő elkészítése céljából a vármegyei állandó választmány folyó évi szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor a vármegyei székház kistermében ülést tartand.

Pályázat. Továbbá egy tanítói vagy tanítónői állomásra 300 frt fizetéssel pályázat van kiírva; az állomás azonnal elfoglalható.

Pályázat. Zombor sz. kir. város polgármestere részéről az üresedésben lévő szabadlakással, élelmézzel és egy 60 frtyi berrel ellátott kórházi szolgáló állásra pályázat nyúttatik. Egyben felhívta a pályázni szándékozókat, hogy felszerelt folyamodványaikat 1890. évi szeptember hó 12-éig beazrolg az alulírottál nyújtsák be. Zomborban, 1890. évi szeptember hó 5-én. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Műkedvelői szini előadás. A zombori kaszinó együtli dalára 1890. évi szeptember hó 14-én (vasárnap) a városi színházban saját zongora-alapja javára műkedvelői szini előadást rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Szinre kerülnek: 1. Már alszik. Vigjáték egy felvonásban. Írták Grangé Jenő és Bernard Viktor. Fordította Szerdahelyi Kálmán. Személyek: Chaponnier, Riebel Károly ur. József, inas, Kustár Géza ur. Georgette, szobalány, Wolf Ida k. a. Egy nődomino (néma személy) ** Történi Párisban. Idő: jelen. 2. Bal után. Magánjelenet. Irta Szécsi Ferenc. Szereplő: Lujza, Scultety Ilma k. a. 3. A férj az ajtó előtt. Operette egy felvonásban. Írták Delacour és Morand. Fordította Szerdahelyi Kálmán. Zenéjét szerzette Offenbach Jakab. Karagy: Berger Antal ur. Személyek: Tromper Márton, váltóbehajtó, Pribil Ernő ur. Susanne, neje, Lovich Aranka k. a. Ducroquet Florestan, zeneszerző, Feuermann Manó ur. Rosita, nyoszolyó-leány, Szabácsy Anna k. a. Kéményseprő, Falcione Oszkár ur.

Történi Párisban. Idő: jelen. A zenekar tagjai: Galysai Mariska k. a., Csermák József, Herczenberger Dezső, Kiss Pál, Komlós Armin, Mayer József, K. Papp Mihály, Paul Kálmán, Schuster Adolf és Staudacher József urak. Helyárak: Proscenium-páholy 5 frt. — a többi páholy 4 frt. Földszinti ülőhely az öt első sorban 1 frt. a 6., 7. és 8. sorban 80 kr. a 9. és 10. sorban 60 kr. Állóhely a földszinten 40 kr. Karzati ülőhely 30 kr. karzati állóhely 20 kr. A t. páholybérlek elsőjei joga e hó 13-ikának (szombat) déli 12 órájáig fentartatik. Páholyra és földszinti ülőhelyre szóló jegyek az előadás napjának déli 12 órájáig, délután 1 és 2 óra között a polgári kaszinó egyet helyiségeiben Bieber Gyula urnál, a rendező bizottság elnökénél, azontul az állóhelyekre és a karzati szülő jegyekkel együtt az esti pénztárnál kaphatók. Felülvezeték közönséget fogadtatnak. Pénztárnyitás 6 órakor. — Kezdeté 7 1/2 órakor.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 6-án délelőtt 10 órakor Sándor Béla főispán ur örméltósága elnöklete alatt népes közgyűlést tartott. Az elintézt tárgyak közül fontosságuknál fogva felemlítjük: A belügyminiszter a közigazgatási szabályrendelet pótlás céljából visszaküldvén, az egyes szakbizottságok az erre vonatkozó javaslatokat előterjesztették. Eltekintve a husszemlére vonatkozó részről, mely szakszertien tárgyalja ezen kérdést és megállapítja az állatorvos hatáskörét, felemlítjük, hogy hus jóvőre bizonyos egészségrendőri szabályok betartása esetén más helyről is behozható, közönségtől tehát nines a helybeli mészárosok jóakarata bízva. A sertésvágási díjak a kilonkénti 1 kr helyett sertésenkint 1 frtban állapították meg. Barthal József biz. tag ez alkalomból a vágatási kényszer elleni panaszokat hosszabban tolmácsolta, indítványa azonban ezen díjak leszállítása iránt majdnem egyhangulag mellettezett. Husiparunk fejlődése érdekében kimondottat egyben, hogy gyári üzemre és kivitelre önálló vágóhidak is létesíthetők. — A középkereskedelmi iskolai tanári állásra a két képesített pályázó közül ifj. Pinterics Károly választott meg. — A honvédelkanya terveinek elkészítésével földünk, Balázs Ernő műépítész 700 frt tiszteletdíj mellett bizatott meg, ugyanezen építkezéshez szükséges telek megvétele iránt özv. Schneiderbauer Vilma urnóval kötött szerződés, mely szerint a telek 7500 frtért jó a város tulajdonába, a községi törvény 164. §-a alapján a jövő rendes közgyűlés napirendjére tűzetett ki — Az országos tűzkárosultak részére 100 frt szavatott meg. — Elhsam és társa zürichi cég kérévny folytán, (melyet annak idején ismertettünk) tekintve, hogy a kérelem az állategészségügyi törvény alapján áll, a cégtelengedély elnyerése végett az I-ső fokú iparhatósághoz utasítottat, az állatorvosi szemlért pedig 200 frt évi átalányösszeg lesz fizetendő. — Több apróbb bérleti, nyugdíj, előleg és szabadságvetési ügy elintézése után a közgyűlés 7 1/2 órakor véget ért.

Életveszélyes operációk. Doroszlon özv. Samu Iuréné 2 évig volt ágyban fekvő súlyos beteg, s már néhány orvos le is mondott gyógykezeléséről. E hét folyamán azonban kivitték dr. Donoszlovits Vilmos orvost, aki is egyedül életveszélyes operációt vitt végbe; ugyanis a fent nevezett nő hasából egy ökl nagyságu daganatot vett ki. — Bezdánban pedig Schilling S., 10 éves gyermek, szenvedett huzamosabb idő óta súlyos betegségekben, a kihez a napokban szintén dr. Donoszlovits Vilmost vitték ki, s a fiú szintén egyedül életveszélyes operációt vitt végbe; ugyanis koponya-beekelés folytán genyes koponyacsontot távolított el. Dr. Donoszlovits Vilmos ismert jó hírnevű orvos által egyedül végbe vitt életveszélyes operációk után ugy a fent nevezett nő, mint a fiú egészen jól érzik magukat s teljes jó egészségnek örvendenek. Mindezekből az tünik ki, hogy operációk véghez viteléhez orvosi segélyért jövőben nem kell Budapestre menni, mert a fentiek által bebizonyítottat, hogy Zomborban is van ahhoz szakértő orvos.

Uj cég. „Bizományi raktára Schullhof Hermann Sztanimirovits Pálnál“. Ez a magyar betűkbe foglalt érthetelenség diszeleg a városába szentháromságtéri bejárata jobbján. Ugyan miért nem keres meg a cég-esináltató, ahhoz értó embert a felirat szövege végett? Helyes az, emeli az a cég intelligenciájába vetendő hitet, hogy ilyen ákom-bákom van megörökítve fölötté? Ha elkövétték a hibát, ne nézzenek egy pár forintra, hanem irassák reá értelmesen, amit akarnak. Merkur.

Tataházán a tagosítási munkálatok műszaki kivitelével Frankl István, jelenleg a petrovozellői határban tagosító fiatal mérnök, bizatott meg.

Moholyon Jovánovits Lázár jegyzőnek derék felesége vasárnap gyermekágyban hirtelen meghalt; a magzat él. A temetés hétón a helyi és környékbeli közönség nagy részvéte mellett folyt le. Béke hamvaira!

Dunai vasúti hid. Bajáról írják, hogy a pozsonyi dunai hid építője, Cathry Ede mérnök, a napokban Baján járt és a baja-báttaszéki vasúti hid ügyét tanulmányozta.

Önkéntes tűzoltóink az eszék-alsóvárosi önkéntes tűzoltó-egylet zászlófelavatási ünnepélyéről visszatértek és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak ugy az ottani bajtársak, mint általában a városi hatóság és az összes polgárság szives vendéglátása felől. Az ünnepélyek példás rendben, mintegy 600 önkéntes tűzoltó és beláthatlan számú intelligens közönség jelenlétében folytak le. Valóban gyönyörű látvány volt, midőn a római kath. és gör. keleti lelkészek által felszentelt zászlót az ünneplő eszék-alsóvárosi önkéntes tűzoltó-egyletnek a zászlóánya, Bartalovits József urnó, — kit a megjelent 18 tarsegylet parancsnokai környeztek — a tűzoltók és a közönség lelkes, újra meg újra felhangzó „zsivó“ és „eljen“ kiáltásai között átadta.

Eljegyzés. Dúngyversky Lázár szenttamási nagybirtokosnak és a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjának leányát, Emília kisasszonyt, eljegyezte dr. Ivánovits Iván ügyvéd és Baja város közigazgatási előadója.

Közszemlére való kitétel. Zombor szab. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, miszerint a közigazgatási szabályrendelet a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésen megállapítván, a folyó évi szeptember hó 7-étől számított 30 napon át dr. Gertinger Pál I-ső aljegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekínthető és ellene észrevételek ugyanezen idő alatt a városi tanáshoz címzve benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város közönségének 1890. évi szeptember hó 6-án tartott rendkívüli közgyűléséből. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Vasúti menetrend 1890. évi június hó 1-től.

Szegec—Szabadka.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.*	Sz. v.	V. v.
Szegec	indul	8.00	11.58	1.37	4.25	8.43
Röske	"	8.20	12.18	1.57	4.49	9.09
Horgos	"	8.36	12.35	2.13	5.04	9.26
Pálics	"	9.07	1.05	2.52	5.43	10.17
Szabadka	érkezik	9.22	1.20	3.07	6.00	10.36
Szabadka—Szegec.		V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.†
Szabadka	indul	5.10	9.51	2.35	6.32	7.40
Pálics	"	5.31	10.09	2.51	6.49	8.20
Horgos	"	6.18	10.43	3.22	7.21	8.54
Röske	"	6.36	11.00	3.36	7.35	9.10
Szegec	érkezik	7.00	11.23	3.55	7.54	9.29
Szabadka—Eszék.		Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	
Szabadka	indul	5.34	2.10	6.55		
Tavankút	"	6.09	2.50	7.26		
Bajmok	"	6.40	3.19	7.52		
Militics	"	7.25	4.12	8.34		
Zombor	"	8.05	5.00	9.02		
Szt. Iván	"	8.36	5.35	9.29		
Szánta	"	8.55	5.57	9.46		
Gombos	érkezik	9.11	6.16	10.01		
Erdőd	indul	10.40		11.25		
Dálya	"	4.10	11.29	5.00		
Dráva-Szarvas	"	4.28	11.50	5.23		
Eszékre	érkezik	4.55	12.21	5.55		
Eszék—Szabadka.		V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	
Eszék	indul	10.10	3.46	11.05		
Dráva-Szarvas	"	10.47	4.23	11.33		
Dálya	"	4.30	5.08			
Erdődre	érkezik	4.46	5.24			
Gombosról	indul	5.57	9.15	6.24		
Szánta	"	6.13	9.34	6.46		
Szt. Iván	"	6.30	9.54	7.09		
Zombor	"	7.06	10.49	8.10		
Militics	"	7.26	11.13	8.38		
Bajmok	"	8.12	19.00	9.37		
Tavankút	"	8.32	12.22	10.02		
Szabadka	érkezik	9.02	12.55	10.42		
Budapest—Zimony—Belgrád.		Exp. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	V. v.
Budapest	indul	2.35	7.55	2.40	2.55	9.45
Kis-Körös	érkezik	4.31	11.04	4.52	7.40	1.49
Kis-Körös	indul	4.37	11.16	4.59		1.59
Kis-Szállás	"	Kedden és pénteken	12.28	5.48		3.34
Kelebia	"		12.46			4.00
Szabadka	érkezik	5.44	1.02	6.12		4.20
Szabadka	indul	5.50	1.46	6.26	4.30	5.24
Csanatavér	"		2.11		5.29	6.15
Topolya	"	Közl.	2.34	6.59	6.08	6.48
Hegyes-Feketehegy	"	Kedden és pénteken	2.56	7.16	6.26	7.20
Verbász-Kula	"	és	3.16	7.30		7.46
Ó-Kér	"	pénteken	3.34	7.44		8.15
Kiszács	"		3.51			8.38
Ujvidek	"		7.40	4.19	8.21	9.15
Zimony	érkezik		8.59	6.21	9.45	11.56
Belgrád	"		9.09	6.45	10.05	12.30
Belgrád—Zimony—Budapest.		Tv. sz.	Exp. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Belgrád	indul		3.02	5.30	8.25	3.20
Zimony	indul		3.12	6.11	9.00	3.56
Ujvidek	"		4.43	7.43	11.16	7.19
Kiszács	"			11.38		7.58
Ó-Kér	"			8.13	11.55	8.22
Verbász-Kula	"			8.28	12.18	8.51
Hegyes-Feketehegy	"			8.40	12.36	9.14
Topolya	"			8.57	1.02	9.47
Csanatavér	"			7.23		10.13
Szabadka	érkezik		8.21	6.30	9.32	1.45
Szabadka	indul			6.38	9.46	2.25
Kelebia	"					2.43
Kis-Szállás	"				10.11	3.03
Kis-Körös	érkezik		7.49	10.59	4.12	3.58
Kis-Körös	indul		4.32	7.54	11.06	4.21
Budapest	érkezik		9.45	10.05	1.20	7.30
Budapest	indul					6.40
Szabadka—Baja.		V. v.	Sz. v.			
Szabadka (vendéglő)	indul	5.45	2.45			
Csikéria	"	6.32	3.20			
Bács-Almás	"	7.18	3.52			
Bikity-Borsód	"	8.02	4.26			
Baja	érkezik	8.52	5.02			
Baja—Szabadka.		Sz. v.	V. v.			
Baja	indul	10.26	6.50			
Bikity-Borsód	"	11.05	7.51			
Bács-Almás	"	11.45	8.47			
Csikéria	"	12.10	9.21			
Szabadka (vendéglő)	érkezik	12.40	10.00			
Kis-Körös—Kalooca.		V. v.	Sz. v.			
Kis-Körös (vendéglő)	indul	11.27	5.10			
Kecel	"	12.09	5.48			
Óreg-Csörtő	"	12.40	6.15			
Kalooca	érkezik	1.07	6.38			
Kalooca—Kis-Körös.		Sz. v.	V. v.			
Kalooca	indul	8.55	2.18			
Óreg-Csörtő	"	9.19	2.46			
Kecel	"	10.03	3.35			
Kis-Körös	érk.	10.26	4.02			
Szabadka—Ó-Becse.		V. v.	V. v.			
Szabadka	indul	4.40	3.42			
Békova	"	5.10	4.13			
Ó-Kanizsa szállás	"	5.42	4.45			
Bogaras	"	6.06	5.11			
Zenta	"	7.04	5.59			
Mohol	"	7.40	6.36			
Petrovozellő	"	8.08	7.04			
Ó-Becse	érkezik	8.28	7.23			
Ó-Becse	indul	8.55	7.50			
Ó-Becse—Szabadka.		V. v.	V. v.			
Ó-Becse	indul	4.48	4.05			
Petrovozellő	"	5.18	4.36			
Mohol	"	5.50	5.08			
Ada	"	6.05	5.14			
Zenta	"	6.59	6.18			
Bogaras	"	7.29	6.48			
Ó-Kanizsa szállás	"	8.05	7.24			
Békova	"	8.23	7.43			
Szabadka	érkezik	8.50	8.10			
Szegec—Zenta.		V. v.				
Szegec	indul	2.26				
Röske	"	2.56				
Horgos	"	3.31				
Martonos	"	3.57				
Ó-Kanizsa	"	4.29				
Adorján	"	4.57				
Zenta	érkezik	5.25				
Zenta—Szegec.		V. v.				
Zenta	indul	6.44				

Melléklet a „Bácska“ 70-ik számához.

Tíz. Moholyról írják, hogy Ofner Ignác ottani birtokosnak mintegy 1200 keresztből összerakott buzasztagja a múlt napokban leégett. Alapos a gyanu, hogy szándékos gyújtogatás esete forog fenn.

Püspökjelölési mozgalom. Megirtuk nem régen, hogy a bányakertleli ág. hitvallású püspökség helyettesítésével Belohorszky Gábor újvidéki lelkész és főesperes bizatott meg. — Ujabbán arról értesülünk, hogy érdekelt körökben élénk mozgalom indult meg a hazafias szellemű főesperesnek a püspöki székbe leendő emelése érdekében és ma az ágost. hitvallású egyház bácskai tekintélyes tagjai által aláírt felhívászerű kérelmet vették, melynek a mozgalom terjesztése képezi feladatát. Az érdekelt közönséghez intézett kérelemből idézzük a következő sorokat: „18 év óta fennakadás nélkül, kiváló bölcseséggel és tapintattal vezeti s kormányozza majdnem legnépesebb háromnyelvű esperességünket, érdemei e tekintetben eleget lettek méltatva a kerületi és esperességi jegyzőkönyvekben. Java korában — 54 éves lévén — valamint ép testi, egy nem mindennapi szellemi és erkölcsi erővel rendelkezvén — a püspöki állással járó munka és fáradozás nehézségeit könnyen legyőzöndi. Valamint boldogult püspökünk — ő is tökéletesen bírja írásban és szóban egyházunkban divó három: magyar, német és tót nyelvet; hangya szorgalmánál fogva mindig tanul és halad: nyelvekben és tudományokban egyaránt kimagasodik. S ami legfőbb nálunk s amint teljes életén át szóval s tetteivel bebizonyította, tiszta, szepőlően hazafisága kifogástalan, sőt épp e tekintetben többször munkálkodott, fáradozott, mint sok más tisztárs; ámbar mindnyájunk által ismert szerénységénél fogva e legnagyobb érdemével sem kérkedett soha senki előtt, miután meggyőződése, hogy a tiszta hazafiság nem érdem, hanem kötelesség. Mert a midőn nálunk egykoron a nyelvi kérdés a közgyűléseken napirenden volt s a német és tót ajku egyházak között a szakadás majd csak hogy meg nem történt s külön esperességet akartak alkotni — ő volt az, ki esperességünk közgazgatásában a legelővidébb idő alatt meghonosította hazánk edes nyelvét — ezáltal a legszebb egyetértést és testvériséget hozva létre. Hogy itt — hazánk végvidékén, mily nagy jelentőségű ez — mindenki beláthatja. Buzgalma e tekintetben kifoghatatlan s a valódi hazafiság terjesztésén dolgozik jelenleg is a közeli s velünk kapcsolatos szlavóniai egyházakban. Hogy boldogult főpásztorunkra mondott saját szavait idézzük, valóban: „érenélmaradandóbb emléket állított magának“, ő is ezáltal köztünk, a mi sziveinkben s magyarhoni protestáns egyházunk szívében. Tiszta, kifogástalan jelleme, erkölcsi magaviselete, házi és közélet az, ami által hódít, mindenki által tiszteltetik. Egyházában rengeteg munkát végzett. Német és tót nyelvű egyházában talált zilált viszonyokat, zsörtölődést, nyelvi féltékenységet tapintatos eljárásával teljesen megszüntette, terhelő adósságait kifizette, anyagilag rendezte; 30,000 frtnál többet gyűjtött, iskolát, paplakot, de különösen utolsó időben impozáns templomot emelt, ami által egyházának s így evang. közegyházunknak is a hét nyelvű és felekezeti városban tekintélyt szerzett. Eme sokoldalú elfoglaltsága közepett irodalmilag is minduntalan működik, tevékenykedik s nemcsak egyházi és más lapokban, különösen nálunk, bocsát közre egymásután cikkeket, hanem magyar, német és tót nyelven kisebb-nagyobb munkákat adott ki. Mindezek által köztiszteletet, közbizalmat és közbecsülést vitt ki magának köztünk és honfitársai között. Mi mindenkinél s különösen azoknak, akik a püspöki állásra javaslatba fognak hozni, érdemeit s tehetségét szintén készségesen elismerjük és méltányoljuk s távol legyen tőlünk, hogy főesperesünket mások rovására kiemeljük, dicsérjük; de nem állhatjuk meg, hogy a protestáns közönséget, főleg pedig kerületünk közönségét ne figyelmeztessük arra a fertúra, akinek eddigi áldásos működését, egyházunk s hazánk terén szerzett érdemeit fel nem eleveníteni, részünkről valóban mulasztási bűn volna.“

Színészet. Egri Kálmán, színházunk leendő igazgatója, megérkezett és október elején megkezdte előadásait. Egri, mint színész, a Népszínház kebelében hosszasan működött és művészi körökben jó hírnévre ért. A közönség érdekében álló legfőbb újítása az lesz, hogy az új darabokat is berletben fogja adni; nem lesz tehát napirenden az a sokat megpanaszolt méltatlanság, hogy a bérlo a régi darabokat végig unatkozva s az újakra kénytelen berletben jarni. A társulatról a vett hírek után csak jót mondhatunk. Melegen ajánljuk új művészeinket a t. bérlo közönség pártoló figyelmébe.

Választás. A zombori zsidó hitközség képviselő-testülete f. hó 7-én tartott ülésén Weisz Vilmos eddigi jegyzőjét, érdemei elismeréséül, egyhangulag három év helyett hat évre ismét megválasztá. Nevezett évek hosszú során át közmegelegedéssel vezeti a jegyzői hivatalt.

Uj zenekar. Rácz Gusztó, ismert jónévű zenésztünk, több évi távollét után egészen újjászerveztet s a jobb vidéki erőkkel álló vonós zenekarával városunkba visszatelepelt. Az ügyes primás és a barna gyerekek ezáltal főlaltva muzsikálnak a közhelyeken, remélve és tisztelettel kérve a jó magyar zenét kedvelő közönség pártfogó támogatását.

Felületett vendéglős. A vendéglősök felületése már mai napság egész divattá nőtte ki magát. Folyó évi szeptember 1-én a hivatalban egy napidíjnak eszébe jutott, hogy bankettet rendez, a tervet tett követte, mert az nap d. u. 6 óra után 5-6 díjnak társával beállított Weigl vendéglőjébe és ott egyik, ki az urhatnám szerepét játszotta, azonnal megrendelte a paprikást és rendelt 3-4 liter bort is. És fennen hirdette társai előtt, hogy: „merje csak valaki azt mondani, hogy nem vagyok gavallér.“ A bort szerető társai kontráztak rá s egyik közülök, kinek a konyhából orrába ütött a paprikás szag, nagy hévvel a következőket válaszolta: „No kedves barátaim, egyszer van már nekünk is élvezetünk!“ Egy pár liter bor elfogyasztása után a rendező azt mondta társainak, hogy csak igyatok, énnekem egy kis végezni valóm van, de mire a paprikás kész lesz, visszajövök és ezzel eltávozott. Az ott maradt bort szerető társak hordatták a bort és jó étvágygyal neki láttak a nem sokára elkészült paprikásnak is. Ekkor már eszükbe sem jutott a közülök eltávozott s vissza nem érkezett bankettet rendező gavallér. Mikor már a díjnak urak jól teleszították magukat és távoznunk akartak, a vendéglős nyakon csipte őket és kérte a jó étvágygyal elfogyasztott paprikás és megitt bor árát;

ekkor már a díjnak urak megbökkentek, mert egyiknél sem volt egy krajcár sem; most már eszükbe jutott díjnak társuk, ki a gavallér szerepét játszta s hivatoztak is rá, hogy az majd kifizeti a jól felszaporodott kontót. A felületett vendéglősnek nem volt mást mit tenni, mint nagyot sóhajva elbocsátani a bortól piocaként teleszított díjnak sereget. De azért nem maradt abban a dolog, mert a vendéglős bejelentette őket s várja a satis fakiót. A bankettet rendező gavallér még mai napig sem mutatta magát a hivatalban, a másik főszereplő díjnak ur meg annyira tele szivta magát, hogy még most is betegesen fekszik. A többi, na azok rendszeren besompolyognak és szűr alatt nevetik megrovandó tettüket. No de majd végén csattan az ostor! Különben aki tudni akarja, hogy a gavallérok szerepét játszani szerető díjnak melyik hatóságánál működnek, az legyen szives a felületett vendéglőshöz fordulni, majd ő felvilágosítást fog adni.

Gazdátlan csikók. Apatinban a téglakemencéknél 2 csikó uszott át a Dunán a baranyai oldalról s a községhezán őriztetnek. Leírásuk a következő: az egyiknek magassága 126 cm., színe deres, homloka hóka; a másiknak magassága 95 cm., színe barna, két hátsó lába kese. Igazolt tulajdonosuk az apatini községhezánál jelentkezhetik.

Könyöradomány gyűjtés. Gyakoriak a tűzek az ország különböző vidékein. A belügyminiszteriumhoz ugyszólván mindennap érkeznek jelentések, hirt adva, hogy ma itt, tegnap amott pusztított a tűz. A sok közül felenytem Püspök-llyavert, Moárt, Mező-Livádiát, Andódot, Rozsnyót, Szent-Hubertet, Tokajt és Kubát. Az elhamvadt házak romjai felett segélyt kérő szó hangzik; megsemmisült kazlak, élelmiszerek s bennégett baromk vesztét panaszolják a szegény károsultak, és a könny nemesek az elvesztett javakért, hanem több helyütt a tűz áldozatává lett emberéletért is onlik. Ezen szerencsétlenségekkel szemben kötelességemnek tartom hivatali hatáskörömben minden lehető megtenni arra nézve, hogy a szerencsétlenek sorsán lehetőleg enyhítsek. E kötelesség kész arra is, hogy a törvényhatóságokat könyöradományok gyűjtésére szólítsam fel. Teszem ezt annál is inkább, mivel ezen felszólítás a károsult községek illető törvényhatóságainak kérésén is alapul. Midőn tehát a törvényhatóságok a könyöradomány gyűjtés azonnali megindítására jelen kórirattal utasítom, egy-szersmind meg vagyok győződve, hogy ezen iratom már előre is a siker biztosítékával bír a részvét és felebaráti szeretet azon meleg érzelmében, mely az ország törvényhatóságait ily esetekben, az intézkedésekben vezérelni szokta. A begyűlt adományok — annak felemlítése mellett, hogy „az országos tűzkárosultak javára“, avagy bizonyos községek részére tettek-e — mihelyt 100 frt együtt van, rögtön felküldendők hozzám. Végül megjegyzem, hogy a nyugtázás a „Budapesti Közlöny“ útján fog történni. Budapesten, 1890. évi augusztus hó 28-án. Gróf Szapáry, s. k.

Erdőöri vizsgák. Erdőöri szakvizsgák tartanak folyó évi október hó 20-án Zomborban a vármegyeházában délelőtt 9 órakor. Felhivatnak mindazok, kik ezen szakvizsgát letenni szándékoznak, hogy biteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat az illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyújtsák be. Budapesten, 1890. évi augusztus hó 8-án. Földmivélségi m. kir. miniszterium.

Gyászír. Apatinból írják: Megrendítően futotta végig községünket f. hó 2-án reggel azon szomorú hír, hogy Seulty Nánán m. kir. nyugdíjazott erdőmester, élte 73-ik, boldog házasságának 41-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Az erdőszélnél 50 éven át a legnagyobb szorgalom- és gondnal, lelkiismeretes pontossággal hivataloskodott s mint erdőmester 25 éven át híven szolgált. Községünk lakossága mélyen gyászol emek köz-szeretében állott s érdemeiben megőszült tisztes öreg ur halála fölött, mert mindenki csakis a szeretet hangján beszélt róla. Élete hivatását a legfőfeladozóbb módon hőtötte be, miglen aggkora folytán nem bírta már a reá háruló nagy terheket viselni, nyugdíjba lépett s esendes visszavonultságában a méhésetnek szentelte még hátralévő napjait, miután ez volt legkedvesebb foglalatossága. Kartársai szerették mint atyjukat s jóbarátai is csak „erdőbácsi“-nak szólították. Temetése f. hó 3-án d. u. 5 órakor ment vége öríási részvét mellett. Jelen voltak az összes hivatalok, az összes intelligencia, továbbá az apatini, bezdáni és dorozsói erdőgondnokság tisztjei és erdővédszéki erdőszéki egyenruhában. A kopersón következő feliratu koszorúk voltak elhelyezve: Az apatini erdőhivatal tisztikara! Apatini erdőhivatal altisztjei, felejtetlen volt főnöktöknek! A kaszinó és dalárda. Isten veled! Weindl család! Kaspár család! és végre a gyászoló családtól. — Gyászolni fogja mindenki a drága halottat, aki nemcsak kötelességet teljesít pontosan s embertársainak sok jót tett, de az egész községnek szeretetét vívta ki magának. Szíve ugyan megszünt dobogni s a halál elragadta tőlünk szeretett embertársunkat, de azon öntudat, hogy a mindenható Isten a méltón kivívott érdemeket nem hagyja jutalmazatlanul, némileg csillapítja a nagy veszteség fölötti fájdalmunkat. Isten áldása lengjen a drága halott porladozó hamvai felett! r. l.

Választás. A temerini róm. kath. iskolaszék f. hó 2-án Léh Fülöp és Piller György urakat választotta meg egyhangulag tanítókká. Ezáltal a nevezett iskolaszék igazságszeretetének és őszinte ügybuzgalmának fényes tanujelét adta, mert semmiféle korteskedés és protegalásra nem hallgatva, az összes folyamodók közül azon egyeneket szemelte ki ezen fontos állásra, kik a legjobb bizonyítványokat küldték be. Ez dicséretes és követésre méltó példa!

Vizbefulladás. Keller Ferenc apatini földmives 18 hónapos Teréz nevű leánya f. hó 2-án d. e. 11 órakor a kut mellett dézsába játszadozás közben beleesett s belefutott.

Vásár. Alulirt Ó-Morovica község elüljárói által ezenel közhírré tétetik, hogy községünkben az országos vásárok megtartása a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által hétfői napokra engedélyeztetett; ennek folytán a vásárok tartása a hétfői napokat megelőző vasárnapokon megkezdetteti felsőbb rendelt folytán eltiltatott. Mivégből ezenel azt is közhírré tesszük, hogy a legközelebbi országos vásárunk folyó évi november hó első hétfőjén, vagyis november hó 3-ik napján kezdetik és tartatik meg, — vasárnapokon a kirakodás és árulás meg nem engedtetik. Kelt Ó-Morovicán, 1890. szeptember hó 8-án. Szócsa Bálint, bíró. Kunszabó Antal, jegyző.

Pályázat. Zombor sz. kir. város középkereskedelmi iskolájánál lemondás folytán üresedésbe jött magyar-francia, esetleg francia-német tanszékre pályázat hirdettetik. Ezen állással 900 frt fizetés, 1891. január 1-től fogva évi 200 frt lakbérletmény és 100—100 frt ötdéves pótlék van egybekötve, a megválasztott tanár a városi nyugdíjintézetnek tagja. Ezen állást elnyerni óhajtó és középiskolai tanári képesítéssel bíró pályázók felhivatnak, miszerint szabályszerű módon felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 20-ig Sándor Béla főispán ur öméltségéhez nyújtsák be. Zombor sz. kir. város tanácsának 1890. évi szeptember hó 4-én tartott üléséből. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

Veprovaról írják: Veprovacon a szt. istván-napi bucsu alkalmával véres verekedés volt a német legények között a nagykorosmában. Valami csekélység miatt már a délutáni táncmulatság alkalmával oly hevesen csaptak össze, hogy egyik társuknak fején több üveget vertek szét s annyira megebesítették, hogy orvosi gyógykezelés alá kellett venni. A verekedés este újra ismétlődött s oly vehemenciával tört ki, hogy a rend fentartása végett kiküldött községi esküdt az örökkel csak erőszakkal tudta szétszlatni őket. Ez különben nálunk nem szokatlan jelenség s számos más efféle kihágással együtt azon korlátlan szabadságnak kifolyása, melyet a fiatalok községünkben ősi időkől fogva bitórol. Különösen éjjel uralják vad bravurjaikkal az utcákat. Nem képzeli senki, hogy az a reccsó trombita mily féktelen vadsgára ragadja ezeket a német legényeket. Mint az elszabadult fenevadak csatangolnak s kurjongatnak sokszor éjjelutánig is az utcákon s boszantják otromba élceikkel a békés polgárokat. Pár év előtt egy suhanc csupa pajkosságból belelőtt egy szegény asszony lábába. A megnyomorított teremtés pár évig mankón járt koldulni, míg végre a múlt évben sebeihe belehalt. A tettesnek egy bajszála sem görbült meg. Volt rá eset, hogy a legények kövekkel ütték ki a házbülieket a kertből és úgy lopták a gyümölcsöt. A tanítókat legnagyobb szigorral sem képesek az iskolás gyermekeket a korcsmározástól és az éjelezéstől visszatartani. Groág Dávid községi orvosunk kertjéből csak a napokban lopták el a nagy gondnal és fáradsággal ápolt szőlőt. Ilyen dolgok rítkó ellentétben vannak a dicséretes renddel, mely községünkben egyéb tekintetekben fennáll. Az elüljáróság megbecsülhetlen jót tette községünkkel, ha ifjúságunkat szigorú és állandó ellenőrzés alá helyezné, az éjjeli kóborlást feltétlenül eltíltaná és a gyermekek túlzemeiert a szülöket tenné felelőssékké. Kula. X.

Érdekes birkózás folyt le szerdán este a helybeli ugynevezett cirkuszban. Eddi Pál zombori fiatal ember mérte össze erejét a társulat atlétaájával, Marositz Jánosnal. Hosszasabb küzdelem után az athléta földhöz vágta ellenfelét.

Tanítónó-választás. Ó-Szapárról írják: Folyó hó 10-én ment vége községünkben a tanítónó-választás. Rítkán láttunk oly nagy érdeklődést a választás iránt, mint ez alkalommal. S ezen érdeklődés dacára a választás egyhangú volt. Ugyanis a képviselőtestület hét pályázó közül egyhangulag és nagy lelkesedéssel Gyurisits Máriát választotta meg.

Tűzoltó-egyletünket az ujarad-zsigmondházi tűzoltó-egyesület f. hó 7-én tartott zászlószentelésén: Zomboresevits György segédtsit, Bertalan Imre és Linez Károly tűzoltók képviselték. Az ünnepeken képviselve volt majdnem az egész ország tűzoltó-egyesülete egy, hogy a megjelentek nagy száma miatt az elszállásolás és a rendezés ellen számtalan kifogás volt hallható. A zászlóanyai tisztet Zselénszky Róbert grófné helyett, — ki a családban történt halálozás folytán nem vehetett részt — a bájos dr. Barabás szül. Vidákovits Béláné, nemesmilitiási földink, teljesítette. A zászlószentelésen, noha az idő nem kedvezett, nagyszámu közönség vett részt. Délután 3 órakor bankett tartott, melyet este táncvigalom követett. A másnapot tűzoltóink Arad nevezetességeinek — különösen a kiállítás — megtekintésére fordították, melyről bővebben jövő számunkban fogunk megemlékezni.

Lapszemle.

A hazafias szellemben szerkesztett „Nase Doba“ f. é. 66-ik számában egy igen érdekes és tanulságos cikksorozat jelent meg a következő címmel: „Oroszpolitika a szerb nép irányában.“ Tartalma az első cikknek lényegében így szól: „Az oroszok ma nagy és hatalmas nemzet; nekik van saját orosz nemzeti tradícionális politikájuk, a melyet következetesen és erőlesen üznek és azért az utolsó kétszáz év alatt oly hatalmas eredményhez jutottak, miszerint Európa összes államai rettegnek tőle, sőt nyíltan elismerik, hogy Európában ma a béke vagy a háboru, egyedül Oroszországtól függ. Hogy Oroszország ilyen rendkívüli hatalomra és tekintélyre jutott, azt egyedül annak köszönheti, hogy saját nemzeti orosz politikát üztö. Míg Európa vért ontott vallás és dinasztikus érdekekért, addig Oroszország népének érdekeiért vért és pénzt áldozott; míg Európa népei az emberiség eszméjének jölétéért a szabadsáért, testvériségért, egyenlőségért, alkotmányért, társadalmi és nemzeti jogokért millió számmal vértelenek el, addig Oroszország minden alkalmat, minden európai háborut csak arra használt fel, hogy magát megerősítse és az orosz határokat kiterjesztse.“

Oroszországot eddigi háboruiban kizárólagosan az orosz nép anyagi érdeke vezérelte. Magasabb eszmék, vallási és nemzeti érdekek, rokonszen az elnyomottak iránt, testvéri szeretet érzelme — mindezek nem voltak tárgyilagossá eszközei az eddigi összes orosz háboruknak. Mindig saját népének érdeke volt a főcél, de magasztos eszményekért tetteinek nem volt soha motora, hanem csak eszköze, hogy elérje az orosz nemzeti politika érdekeit. Aki ismeri az orosz történetet, az orosz háborukat és a béke alkudozásokat a legutóbbi kétszáz év óta, annak tisztában kell lenni arról, hogy az oroszok valódi és a legvégső eredménye az volt, hogy megerősítsék az orosz hatalmat, terjesszék Oroszország határait, félre téve minden tekintetet, melylyel mint egyszerű eszközt használhatta. Ez az orosz nemzeti tradícionális politika; ezzel a politikával nagyok és hatalmasak lettek. Lehet, hogy ez a politika igazságos, de erről itt nincsen

szó, mert kétséget nem szenved, hogy az oroszok bölcsen teszik, miszerint így cselekszenek. Arról van szó, hogy mi szerbek is lássuk és fogjuk fel a dolgot, hogy tulajdonképpen mi a valódi orosz politika reánk nézve és hogy megtudhassuk miként állunk mi velük és viszont, mert ez leendő irányadónk nemzeti politikánkban a jövőre nézve. Hogy az oroszok, mint szlávok és gör. kel. vallásnak, a szerb nemzetel rokonszenveznek, azt eltagadni nem lehet, ez természetes kifolyása a kultúra fejlődésének a mai korban; hogy az oroszok a szlávoknak jót kívánnak és hogy kezökre minél jobban járnak, amint csak az európai helyzet engedi, azt sem lehet megcáfolni. A szlávok rokonszenve természetes és azért valódi; de ezen rokonszenve a praktikus politikában nem ér semmit, a nemzet reális érdeke a rokonszenven fölött áll. Minden nemzetet vezényli az egészséges és életképes politika és tárgyilagos érdek, de nem érzélgés és a szív rokonszenve. Ölelgethetnek, csókolhatnak bennünket az oroszok, amint nekik tetszik, de ez a szeretet és rokonszenve abban a perében meg fog szűnni, amint az orosz érdek ellentétbe jön a szerb nép érdekével, vagyis a nagy Oroszország érdekét megszerzi a kicsiny Szerbia érdekével. A lengyelek is szlávok, igaz, hogy katolikusok, de mivel segítette őket a szláv Oroszország és a katolikus Ausztria? Semmivel. Amint alkalom kínálkozott, felosztották, mert a lengyel nemzet egysége ellentétben volt Oroszország, Ausztria és Poroszország érdekeivel. Illem és erkölcs, az egész művelt világ érzelme és rokonszenve ilyen rettenetes erőszakra reszketnek, de a rideg politika így felel: ennek így kell lenni, mert a nagyok és hatalmasok érdeke így kívánja; a jog és jogtalanság, rokon- és ellenszenve pedig nem számítanak semmit a politikában.

Mi szerbek Szerbiában ma rokonszenvezünk az oroszokkal, de talán még jobban mint valaha, egyedül azon meggyőződésből, mely magában a természetben rejlik, másrészt pedig desperációból, látva azt, mily gyengék és demoralizáltak vagyunk, hogy ma még a bolgárok is egyaránt a hadi, kulturális és anyagi téren legyőznek bennünket. Igen! gyengék, nyakig eladósodva, a pártoskodás küzdelmeiben bárom részre felosztva és azért egyedül gyűléseken henegegtünk, másokat szájhósk módjára ijesztgethetünk, de ennek ninesen egy csepp értelme, sőt magunk sem hiszünk benne. Mi tudjuk, hogy gyengék és erőtlének vagyunk és azért kerestünk oltalmat másoknál, és kiben találhatnánk biztosabb oltalmat, mint Oroszországban?

Igy érez ma instinktíve nemzetünk többsége, így gondolkodik és beszél ugyszólván kicsiny és nagy. Kérdés azonban, hogy vajon ezen nemzeti politikai irány igazságos-e és vajon ezen az alapon biztosítva lesz-e a jövőben a szerb nemzeti eszme? Ez igen fontos és nagy kérdés, a melyre a felelet nagyon nehéz.

E kérdés napirenden van, vagy talán napirendre fog kerülni és azért annak megoldását nem kerülni fogjuk el.

Ujvidéken, 1890. szeptember 8-án.

Szalay György.

CASILDA.

Spanyol legenda.

Nemzetből fordította: Kovács József.

Elbeszélésünk idején a szép Spanyolországra még mindig a hódító, kegyetlen muzulmán sereg önkényuralma nehezedett.

De az égi világosság boldogító sugarai még a fanatikus mörök közt is nem egynek szívét hatották át és indították humanusabb érzelmekre.

A királyi városban, Toledóban, ezen időtűjt két fejedelem uralkodott, egyik a mörök Almenon nevű szultánja, a másik pedig Castilia nemes királya, nagy Ferdinánd.

Ezen utóbb említett király hitetlen, de lovagias szellemű ellenfele — vallásos lelkiületénél fogva — tekintettel a keresztény felebaráti szeretetre, melyre maga az isteni üdvözítő tanította az emberiséget, meglehetősen jó viszonyban élt.

Almenon szultán a vallástalanság setét éjjelében kóborolt, nem tudá ő, hogy van egy Isten, kinek szeleme működik mindenhol és mindenben, végtelen bölcseséggel; nem tudá, hogy a szívében lakozó minden szép és jó tulajdonért egyedül a Golgothán felfeszített üdvözítőnek adozik.

Ezen hitetlen fejedelem legnagyobb boldogságát és gyönyörét szép és érzésteljes Casilda nevű leánya képezte.

E fiatal, jószívű lányának egy hadi fogságban levő spanyol rabszolganő végtelen sokat beszélt a keresztény vallásról és Krisztus ama magaslatos tanáról, mely megtanít bennünket az egész emberiséget szeretettel felkarolni.

Továbbá beszélt neki, hogy egy keresztény gyermek soha sem marad anyátlan árvának, mert ha a földi anyának szeméi örök álomra is zárulnak, megmarad részere a halhatatlan anya, „Mária”, ki a legnagyobb szeretettel gondoskodik gyermekéről. Fájdalom! Casildának másokára alkalom adatott a keresztény gyermek boldogságát tekintetben megírni, mert a kegyetlen halál az ő anyját is rövid idő múltával kiragadta az élok sorából.

A kert mellé, mely a mör király palotáját környezte, volt egy setét, földalatti börtön építve, melyben a számosan elfogott keresztények, nehéz láncoktól terhelten és éhségtől gyötörve, töleek nyomorteljes életüket.

Történt, hogy egy napon Casilda, atyja kertjeiben sétálva, e rémes börtön mellett haladt el. A szegény leány halálra ijedt, midőn abból a kihagyott borzasztó nyögést és jajveszékést hallá, melyek keserű szájalom szűlte könnyekre indíták.

Rögtön megfogamzott agyában egy gondolat, melynek engedni akarván, sietett visszatérni atyja palotájába.

Itt a főbemenetnél találkozáva atyjával, legott annak lábához borult és következőleg szölt hozzá:

— Atyám és uralkodóm! A kertnek átellenes részén levő setét börtönből nagyszámú foglyok jajveszékése hallatszik ki. Szabadítsd meg, oh kérlek, őket súlyos láncoktól, nyisd meg börtönök ajtaját! Oh engedd őket visszatérni keresztény hazájukba, hol sirnak értök szülők, testvérek, rokonok.

A király szíve mélyéből áldá leánya nemes jó érzelmeit. Hisz a jóindulatú leányában nemesak egyetlen gyermekét szereté, hanem egyuttal imádtá benne feledhetlen, nemesszívű elhunyt nejeinek képmását.

Azonban ő nemesak atya, hanem a hitetlenek uralkodója is volt, következőleg kötelességében állott leányát hallatlan merészségeért megfenyíteni; mert vallása szerint keresztény foglyokért szájalmat érezni, sőt mi több, szabadságukért eszedezni, nagy büntetést volt. Ezért legott legyőző az öröm érzetét, melyet leányának nemesszívűsége keltett benne és haragot kifejező tekintettel nézvé rá, ingerlően mondá:

— Távozz tölem eretnek! Huzassék ki nyelved, tested pedig testessék a lángok martalékául, mert csakis ilyen büntetést érdemel az, ki elég vakmerő a nazarénusokat pártolni.

És ezzel tovább akart menni, hívni a hóhérokat, kik kivégzendők valának a szegény gyermeket. De Casilda ismét lábához borult és egyetlen, feledhetlen anyja emlékére esdett kegyelemért.

A szegény mör szemébe könnyeket esalt e szíven-dítő jelenet és míg leányát felemelvén szívére ölelte, így szölt hozzá:

— Örizedjél gyermekem máskor ismét a keresztények szabadságáért esdeni, sőt csak szájalakozni is feleltök. Mert többet nem adatkék neked kegyelem, mivel a nagy próféta megírta: „hogy a föld színéről eltöröltesék azon hívó, ki egy hitelent pártol“.

Vidáman daloltak a természet nagy éneklői, a madarak; kék és derült vala az égbolzat és ragyogón süttött le róla arany sugaraival a nap. Teremtő esőjára felnyilának a bimbók, szóval mindaz, mi életre hivatva volt, felebrélt hosszú téli álmából.

Balsamos tavaszi lég és pompás illatár terjedt szét a mör uralkodó palotájához tartozó kertekben.

Casilda szomorúan álla ablakánál és hogy fájó érzelmeit némileg csillapítsa, a bájos természet gyönyöreiben óhajta gyönyörködni. Lement tehát a kertbe és nem-sokára eltűnt az illatos sétautak és lugasok között.

A szánakozó irgalom anygala esodaszépségű pillangó képében lebegett folyton léptei előtt és elragadá szépségével szívét, szemét. A pillangó azonban csak szállt és szállt virágról-virágra. Casilda sietett utána, de sikertelenül, mert számára utólrhetetlen vala. Egyszerre azonban a pillangó és leány egy komor kinézésű épület elé értek; az előbbi itt a leányka sovár tekintete elől a bokrok közt eltűnt, a leányka pedig mintegy megkövülten, borzalomtéljes tekintettel nézett maga körül.

Füleit itt újra érinték a szegény bebörtönözött nazarénusok iszonyu jajveszékései; most eszébe jutottak ismét a szegény éhez és láneterhelt foglyok, kikért Castiliában szülök, gyermekek, asszonyok és arák keserű könnyeket ontának. Szeretet és irgalom erősíték most meg Casilda lelkét és világosíták meg szellemét.

Sietve visszatérel a palotába és különböző étkeket és aranyt magához véve, gyorsan halada ismét vissza a börtönhez.

Most újra megjelent előtte a pillangó, folyvást előtte lebegett s ő követte utját; azon szándékkal, hogy a ruhája ráncaiba rejtetve arannyal és ékszerrel megvesztegetdi a börtönört. Egyszerre azonban mintegy megkövülten a rémüllettől, látja atyját, a mint ez nagy léptekkel egy rózsalugasból kivezető uton elébe jön.

— Mit mivelsz te itt ily korán éltem csillaga? — kérde a meglepett mör gyermeket.

A leányka elpirult, hasonlóan a mellette nyiladozó rózsához, melyet a reggeli szellők ringatának. Vontatva felelé végre atyjának:

— Én lejövök atyám a kertbe, hogy megbámuljam az új életre fakadt virágokat, hogy halljam a madarak kedves dalját és lássam a ragyogó napnak a tiszta hullámokban visszatükrözését, végre hogy élvezzem az úde, balsamos reggeli levegőt.

— És ugyan mit rejtettél ruhád redőibe? — kérde kíváncsian atyja.

Casilda erre bizalomteljesen feltekintett az égre és a nazarénusok halhatatlan anyjukhoz lelke mélyéből fohászkozva, következőleg felelt:

— Uram és atyám, az épp az imént szedett rózsákat.

Azonban atyja kétkedett ezen állítás igazságan; megrántá tehát a ruha redőjét és oh esoda! az illatos rózsák valóságos özöne lepé el előtte az utat.

Halvány vala a királyleány, oly halvány, mint az uralkodó atya kertjében nyíló lilium. Letépték arcának rózsáit az emésztő lelki s testi kinok, melyeknek áldozataként szenvedett.

Hires, képzett orvosok hívtak hozzá az ország minden részéből, de fájdalom, fáradozásaiukat nem koronázta siker, mert a királyleány napról-napra fogyott s halványodott. Most kétségbeesésében — látván szeretett leányának végóráját közeledni — a szegény mör így kiáltott fel:

— Legyen országom s minden kincsem azé, kinek sikertelend leányomat meggyógyítani.

Azonban senkise vala képes országát s kincseit megnyerni, nem lévén képes a lánykát sorvasztó látától megszabadítani.

— Leányom meghal — jajveszéké a csaknem megörlült szultán.

Végre kétségbeesésében így ira Castilia királyához: „Ha találkozik országodban valaki, ki képes leányomat a haláltól megmenteni, jöjjön, oh jöjjön udvaromhoz, vegye át országomat, minden kincseimet, vegye nőül egyetlen leányomat, csak gyógyítsa meg, jutalom fejében minden áldozatra kész vagyok.“

Hírnökök hirdették ki Castilia s Leon királyságok minden részében a mör király eme szavait. És ime egyszerre csak megérkezék a mör udvarhoz egy Judaeából jött orvos, ki vállalkozott a királyleány gyógyítására.

Böleesség sugárza ki ezen ember szeméből s nemes szívjóóság tükröződék szelid vonásain. Alig érinté ő a beteg homlokát s im megszűnt a láz és halvány rózsaszfény ömle el arcán.

— Tied országom! kiáltá Almenon, látva e csodát, mely őt örömkönyökre indítá.

— Az én országom — felelé a judaeai orvos — nem a földön van.

— Tehát vedd legdrágább kincsemet — folytató Toledo uralkodója — mig egyetlen gyermekére mutatott. Az orvos erre nem ellenkezett, hanem az égre tekintett s míg kezével Judaea felé mutatott, így szöla:

— Azon vidéken lesz ezen az életnek visszaadott leány szentéletű.

És az atya beleegyezésével legott már másnap utra keltek Judaea felé.

Már messze hatoltak be a keresztények országába, midőn egyszerre egy gyönyörű, vigan szökdécselő csermelyhez értek.

Itt megállt az orvos és tenyerébe vevén néhány csepp vizet, e szavak kíséretében önté azokat a királyleány fejére:

— Én téged megkereszteltek az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

E szavakra egy édesen boldogító érzélem hatotta át a heregnőt. Térdre borult, kezei mintegy imára kulcsolódtak, míg szüzi tekintete a kék égboltozaton merengett.

Most maga körül tekintvén, egyedülnek találta magát, mert a judaeai orvos oldala mellől eltűnt.

Egyszerre megnyílni látá az égboltozatot s abban a megdicsőülés fényében orosát felemelkedni.

Bámulva kiáltá fel hozzá:

— Ki vagy te uram, ki vagy te?

— Én — felelé ő — vagyok az orvos, ki Jairus leányának visszaadé életét, midőn azon betegségnek áldozatul esett, melyben te szenvedél. Én vagyok az, ki a következő szavakat mondta: „Ki nevemért házá, szüleit, testvéreit, gyermekeit, hazáját, szóval mindazt, mivel bír, elhagyja: százaszoros jutalomban részesülend és örökéletű leendő.“

E ma sz. Vincentnek nevezett gyönyörű kék tőpartján még mindig fennáll egy szegényes küljű remeteház, abban élt és magányában folyton imádkozott utolsó leheléig a toledói mör király gyermeke — a szent Casilda.

DOMBSZÖGI PECZKES DANI ÉLETÉBÖL.

— Karcolat. —
Írta: M. M. M. M.

Kiállhatatlan, forró nyári nap pörköli a fővárost. Domszögi Peczkés Dani, végzett földesur és szabaduszó, mit is tehetne egyebet ilyen kutyá időben, minthogy gondosan befűggönyözvé szobája ablakait, magát komóttá teszi, illatos szivarra gyújt és ósdi karosszékebe deponálja becses tagjait, ekként, szunnyadva és merengve óhajtván előlni az unalmas délutánt. A szándék tehát, mint látjuk, nem megvetendő. Megóva a nap leve elől, tétlenül, szunnyadva, majd ábrándozva töltöni az időt, vajmi kellemes dolog.

Dani barátunk ekként elhelyezkedvén, kiváló élvezettel szívja szivarját, melyből szeszélyes alakokban száll fölfelé az illatos füst. Szemeit a szoba egyik szögletére szegzi, a hol történetesen színehagyott felüljött egy ócska cillinder társaságban élvezi jól megérdemelt nyugdíját. Dani szeméből mély bánat olvasható ki; valószínű, hogy e két, a jobb korból visszamaradt ereklye emlékébe idézi a multat, amaz időt, amelynek minden perce csupa gyönyört, élvezetet nyújtott volt neki; amikor a dombszögi óriási dominium természetes és törvényes ura volt s a mely időnek csupán emléke s a nemesi címer maradt meg Dani számára. Majd bizonyos időközönként örömmosoly vonul el kis színefekte bajusz körítetté ajkain. Ajkait olykor-olykor csókra csucsorítja, ami ismét arra enged következtetni, hogy Dani képzelete nem a dombszögi uradalmon, hanem inkább az ábrándok gyönyörtel birodalmában nyargalász s a csókra összehúzott ajak azt látszik bizonyítani, hogy e perében ideáljával enyeleg. — De ni! mi okozza e rendkívüli változást Dani viselkedésén? miként sebzett vad ugrik föl helyéről, szeméi lázban égnek, karjait ölelésre tárja, de a másik pillanatban lehullnak a karok, miként kőszobor áll Dani a kisdéd lak közepén s szeméből a legkeserűbb csalódás sugárzik ki. Majd ingatag léptekkel jár fel s alá szobájában. „Eloszlik, mint a buborék s marad mint volt a pusztá lég...“ ismert operett-áriát dünyögői fogai között, mi végleg meggyőz bennünket arról, hogy Dani csakugyan ábrándozott. — Kis ideig tartó fel s alájárás után megáll, szeméi vad tüzben égnek, összeszorított ököllel fenyegetve ordítja: „Dani! Dani! itt az ideje, végezz! Vagyond elszórt, a szó szoros értelemben tönkre vagy téve, — végezz!“ E szavak után azt kellene hinnünk, hogy Dani leszámol az étellel, de családunk, mert csakhamar örömpír ömlik el arcán, izgatottan ül íróasztalához, rövid levelet vet papírra, mint később látjuk, egy kishirdetést, melyben egy csinos, fiatal jómodu ember azonnali ismeretséget óhajt kötni vagyonos hölgygyel stb. Elkészültvén az írással, megelégedetten dörszöli kezét. Szíve, melyet a jobb sors reménye zsinig megtöltött, hevesen dobog. Rendbeszedvén öltözködést, siet a kishirdetés konceptusát rendeltetési helyére juttatni. A mint így rohamlépésben sietne célja felé, utközben csaknem összeköze támad Pech Muki cimborájával, kit Dani sietésében s izgatottságában nem látván, csaknem hanyat vág. „No, no! Dani cimborá mi lelt az Istenért, hová robansz oly vágatva?“ — kérde a megrökönyödött Muki, de Daninak ideje nem lévén a diskurzusra, barátja szeméi elé tartja a teleirt kis papirozt, s e szavakkal: „E néhány sor mindent megmagyaráz“, a faképnél hagyta bámszökö cimboráját, ki azonban immár tisztában látott lenni a dologgal, mert ravaszul mosolyogván Dani után, tovább folytató utját. Domszögi Peczkés Dani

ezuttal nem esik a kishirdetés a levéllel megteremtéséből. A 98. sz. azokat Dani s... méltatni, de a rott fel szék... kisse csillapult, mily örvedetes... magyarázza. E... vén egyuttal a... kitor érzelmeit... zék fessé lenni... csakhamar kész... gennyi remény... cél felé. Itt az e... hamar közelgett... ventilnek neki k... dobbant Daninak... kéje, azután las... elégánsan köszö... „Szerény ibolya... a hölgy halkán... veszély nélkül a... mindkettőben a... hölgy minden... folytatni utját, a... dult. O már érez... kint gond... kint gond... felzavarta őt tá... hoz érve, ekké... gyunk“ s ezzel... kapuja. Dani... Még egy-két per... újdonsült imádo... pant, midőn az e... telezőjét, a szab... delme, midőn kis... kedvesem, mily... Most hazajöve... urral, aki igen k... jen, mivel ugyne... dalozta abban... ezzel otthagya... sok között szöla... petés mily hatás... csak annyit jegyz... törbe esalotott, k... e kettős szerenc... bizonyit ama kör... hatlan esti lova... sem más nyilván... A cselelt biz... szabónak, Czern... lektelezettje volt.

Árunk:

Buza	...
Zab	...
Árpa	...
Bab	...

Havi és	Katho
heti nap	napo
12 Pént.	Tóbiás
13 Szom.	Enok
14 Vas.	E Mar.
15 Hétfő	Hildeg.
16 Kedd	Ludmill

BITTE

HIR

8040 sz.
tkvi 1890.

Árve

A zombori k... tóság közhírré tes... tatónak Csapó Gy... elleni 1993 ftr tök... hajtási ügyében a... tui kir. járásbíró... az apatini 95. sz... György és neje U... ö. i. sz. ház és 51... ftrban ezennel me... delte, és hogy a... évi november hó 1... községháznál meg... állapított kiáltás... Árverezni s... becsárának 10%... LX. t. c. 42. §-a... és az 1881. évi... alatt kelt igazságt... jelölt óvadékképes... letenni, avagy a... a bánatpénznek a... kiállított szabály... Kelt Zombort... A zombori ki

ezt nem esalodott várakozásában, mert néhány nappal a kishirdetés megjelenése után kilencvenkilenc illatos levéllel megterhelten tért kisdél lakába a lap kiadóhivatalából. A 98. levéllel felesleges foglalkoznunk, mert azokat Dani sem tartotta érdemesnek nemcsak figyelmére méltatni, de a 99-ik levél elolvasásánál újongva ugrott fel székeréről s csaknem félóraig tartott, míg öröme kissé csillapult. Tartalmát nem ismerjük ugyan, de hogy mily örömdetes vala, azt Dani viselkedése eléggé megmagyarázza. E levél azonnali találkozást kért, megjelenésével egyúttal a randevú helyét is. Dani csillapítván kissé kitört érzelmeit, a szó legszorosabb értelmében igyekezett fessé lenni, mi — tekintve az ügy sürgősségét — csakhamar készen is lett, s azután dobogó szívvel, tengernyi remény- és kétséggel irányza lépteit a kifizető felé. Itt az elmaradhatlan kis sétat megtevése, csakhamar közelgett, sűrűn lefátyolozva „ó”, mert hisz okvetlenül neki kellett lennie. Láttára még egyszer nagyot dobbant Daninak feszes salonrokkjába bujtattott szivecskéje, azután lassan, csendesen dobogott tovább. Dani elegánsan köszönve, e szavakkal közeledék hölgyéhez: „Szerény ibolyához...” de tovább nem folytathatá, mert a hölgy halkán megszokta szavait: „Igen uram! de itt veszély nélkül nem lehetünk, kérem kövessen!” s azzal mindketten a muzeum-körút felé irányzák lépteiket. A hölgy minden megindulás, izgatottság nélkül látszólag folytatni utját, míg Dani bensejében az érzelmek vihara dúlt. O már érezte, hogy imádja e nőt, de hogy ő miként fog gondolkodni felőle?... Ilyetén merengésből felzavarta őt társnője, midőn egy nagy kétemeletes hához érve, ekként szólott Danihoz: „Uram, célnál vagyunk” s ezzel mindkettejüket elnyelte a ház óriási kapuja. Dani izgatottsága immár tetőpontjára hágott. Még egy-két perc, s azután boldogan ölelheti karjaiba újdonsült imádjottját, de lelkesültsége nagyon megcsappant, midőn az első emelet egyik ajtajából potrohos hitelezőjét, a szabót látá kijönni. Még nagyobb volt ijedelmé, midőn kísérőnője ekként szólta szabóhoz: „Ime kedvesem, mily nem remélt szerencsében részesítelek! Most hazajövet volt szerencsém találkozhatni Peczkes urral, aki igen kért, engedném meg, hogy haza kísérjen, mivel ugymond, új lakásunkat nem tudta s ez akadályozta abban, hogy régi tartozásait kiegyenlítse.” S ezzel otthagya Danit a szabóval, ki őt mély hajlongások között szobájába vezeté. Hogy e nem várt meglepetés mily hatással volt Danira, felesleges fejtegetnünk, csak annyit jegyzünk meg, hogy Dani, érzésvén, hogy törbe esalattott, kénytelen-kelletlen kifizette adósságát s e kettős szerencsétlenség óriási hatással volt reá, mit bizonyít ama körülmény is, hogy a váci körút elmaradhatlan estü lovagja, dombszögi Peczkes Dani, sem ott, sem más nyilvános helyen többé nem látható.

A cselét bizonyára Pech Muki eszelte ki, aki a szabónak, Czernási Nepomuknak, szintén adósságbeli lekötélezettje volt.

Gabonaüzlet.

Szeptember hó 11-én.

Áraink:		
Buza	6.50—6.70	
Zab	5.50—5.70	
Arpa	5.50—5.60	
Bab	6.00—6.80	

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
12 Pént.	Tóbiás	Athanáz	31 B. assz. év.
13 Szom.	Enok	Mór	10 Szept.
14 Vas.	E Mar. N. + fl.	E 15 Sal.	2 G 15 Mam.
15 Hétfő	Hildegard	Nikodem	3 Anthym.
16 Kedd	Ludmilla	Euphemia	4 Babylas

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN ÁNDOR,

laptulajonos és kiadó.

HIRDETÉSEK.

8040 sz.

tkvi 1890.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufman Sándor végrehajtónak Csapó György és neje végrehajtást szenvedők elleni 1993 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatin kir. járásbíró) területén lévő, Apatinban fekvő, az apatin 95. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt Csapó György és neje Udry Margit nevére álló 98. hr. 181/a. ö. i. sz. ház és 51¹/₂ ö. l. beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árbau elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi november hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor Apatin községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi augusztus hó 31-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Ráics Lyubomir,
kir. törv. bír.

1429. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Prigl. Szt. Iván községe elemi népiskolájánál lekötés folytán üresedésbe jött osztálytanítói állásra ezen pályázat nyitattik.

Évi jövedelem: 450 frt készpénz, 5 ö. kemény hasábfá és szabad lakás.

A megválasztott tanító tartozik egy a rendes, valamint az ismétlő iskola, az iskolaszék által meghatározandó egyik osztályában az előirt tantárgyakat és pedig az ismétlő, esetleg ipartanoneok részére nyitott hasonló iskolában minden egyéb díj nélkül tanítani.

Tannyelv: magyar-német.

Pályázók felkértenek törvényszabta módon felszerelt kérvényeiket **folyó hó 20-ig** a helybeli községi iskolaszékhez beküldeni.

Prigl. Szt. Iván (Bács-Bodrogh megye), 1890. évi szeptember hó 6-án.

3—1

Az iskolaszék.

4393. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye ó-becei járásához tartozó Szt. Tamás községben egy földkönyv nyilvántartói állásra, melylyel 400 frt évi fizetés jár, pályázat nyitattik.

Felhivatnak a pályázók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket, melyben igazolandó lesz az illető e szakbani működése, **folyó évi szeptember hó 30-ig**, mint a pályázat hatánapjáig ide nyújtsák be.

Ó-Bece, 1890. augusztus hó 28-án.

3—2

Gombos Béla,

főszolgabíró.

7202. szám.

1890.

Pályázat.

Ó-Kanizsán előléptetés folytán üresedésbe jött 350 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki, esetleg más üresedésbe jövő állás betöltésének hatánapjául **f. évi szeptember 17-ének reggeli 8 óráját** tűzőm ki, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy felszerelt folyamodványukat f. évi szeptember hó 16-ig nyújtsák be.

Zentán, 1890. augusztus 29-én.

3—2

MATKOVITS LAJOS,

főszolgabíró.

Pályázat.

Karavukován (Bácsmege) községi tanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalom: 400 frt készpénz havi előleges részletben, a lakás s kert fejében 80 frt. Az ismétlő iskola tanítása nem díjaztatik. A tanítás nyelve német-magyar. A kellőleg felszerelt kérvények az iskolaszék elnökségéhez Thum Adolf esperes-plébános urhoz címzendők **szeptember hó 20-ig**. Az iskola azonnal átveendő.

3—2

Alkalmazást nyer.

A csonoplai jegyzői hivatalban egy jó magaviseletű egyén alkalmazást nyer. Bővebb értesítést ad a kiadó.

2—2

8018. sz.

tkvi 1890.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weinerl Bleicher Veronika végrehajtónak Eichorn férjezett Spreizer Péterné végrehajtást szenvedők elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Csonoplyán fekvő, a csonoplyai 762. sz. tjkvben Eichorn Ferenc nevére álló A. 5413/a. hr. 591/9. ö. i. sz. ház és beltelekre az árverést 336 frtban ezennel megállapított kikiáltási árbau elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi október hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Csonoply községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 33 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi augusztus hó 26-án.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ráics Lyubomir,
kir. trvszéki bír.

13655. sz.

A szabadkai kir. törvényszéktől.

p. 1890.

Hirdetmény.

A Pacsér községben gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45.896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére és az igények tárgyalására határidőül **1890. évi október hó 11-ik napjának délelőtti 9 órája** a kir. törvényszék hivatali helyiségében Olsavszky Jenő kir. törvényszéki bíró hivatalszobájában kitűzetik, mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idézettek.

A szabadkai kir. törvényszék 1890. évi szeptember hó 4-ik napján tartott üléséből.

A szabadkai kir. törvényszék.

A bajai utcában fekvő, korcsmai helyiségnek való 30. ö. i. számú ház, 1890. évi november hó 1-től — **Koczkar Zsiga** ügyvédi irodájában megtudható feltételek mellett — bérbevehető, esetleg eladó.

3—3

Hirdetmény.

Alulírott, mint a bajsai Vojnich család általános megbízottja, ezennel közhírré teszi, miszerint a bajsai 353. sz. tjkvben 325. hr. sz. a. 672. §-ól beltelekkel ellátott, és a bajsai Vojnich család közös tulajdonát képező nagyvendéglő, melléképületeivel együtt, nyilvános önkényes árverés alá bocsátja; erre határidőül **folyó évi október hó 14-ikét** tűzi ki Bajsa községében.

Feltételek alulírottal megtekinthetők.

Szabadkán, 1890. szeptember 5-én.

2—1

Vojnich Máté,

ügyvéd.

KRAMER GYULA

a legjobb, legelterjedtebb és legkedveltebb Michellis V. cs. és kir. szabad. rendszere szerinti

ECETGYÁRA

Zomborban, Zarándok-utca 109-ik szám.

Ajánlja kitiünőnek elismert ecetjét, mely boricettel hasonló minőségű és helyben épp úgy, mint az egész vidéken és Szlavóniában, Boszniában közkedveltségnek örvend.

A gyártási mód szabadalmat nyert Németországban, Luxemburgban, az Osztrák-Magyar birodalomban, Olasz-, Spanyol-, Francia- és Angolországban, Svéd és Norvégiában, Finnlandban és az észak-amerikai egyesült államokban.

A fenti módszer szerint az ecet sokkal jutányosabban állítható elő, miután az alkohol nem vész el oly mennyiségben, mint a régi német rendszer szerint, tehát én azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek 1 liter kitiünő ecetet, mely besavanyításra felülmulthatlan minőségű, három krajcárért adok.

A próbavásárlás által kiki meggyőződhetik, hogy az én ecetem a boricettel minden tekintetben versenyezhet.

2—2

2805. szám.

tkv. 1890.

Árverési hirdetés.

A palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság a palánkai kir. kincstári uradalom végrehajtó kérelme folytán Krsztin Mita tovarisovai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 1 frt 50 kr kár és 1 frt 50 kr bírság követelés és járulékal kielégítése végett az 1881. évi 60. t. c. 144. §-a alapján és a 146. § értelmében a palánkai kir. járásbíró területén lévő, a tovarisovai 301. sz. tjkvben A. I. (481—482) hr. 291. ö. i. sz. házból 260 frtban, 864. hr. sz. szőlőlőből 150 frtban és A. 2131. hr. sz. szőlőlőből 30 frtban megállapított kikiáltási árbau Krsztin Mitát megillető felére ezennel elrendeli és annak Tovarisova községében leendő megtartására határidőül **1890. évi szeptember hó 17-ik napjának délutáni 3 óráját** kitűzi, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adadni.

Az ingatlan a fent kitett árbau fog kikiáltatni. Az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi július hó 1-ső napján.

Hetesy Kálmán,
kir. aljárásbíró.

Feladasi hirdetmény.

Az alulirt m. kir. erdőhivatal irodájában f. é. szeptember hó 29-én délelőtti 9 órakor megtartandó árverésen a bezdáni, apatini, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságokhoz tartozó 1891. évi kemény és lágyfa vágások fájának tövöni kihasználása, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes vágások részletes becslése, illetőleg kiáltási ára az alulirt erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban betekinthetők.

Apatinban, 1890. szeptember 5-én.

M. kir. erdőhivatal.

Üzleti helyiség.

A Zombori Takarékpénztár bérházában (a Zrinyi-uteában) **egy üzleti helyiség** a hozzátartozó kisebb lakással, **azonnal** bérbe adandó.

Bővebb étesítést ad a házmes-ter, vagy az alóljegyzett.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága.

4-1

ENGEL ADOLF

ecetgyáros

ZOMBORBAN (az Elefánt szállóval szemben) ajánlja több kiállításon **diszoklevelekkel** és **elsőrendű érmeikkel** kitüntetett saját gyártmányu

ecetjét,

melyben a besavanyított uborka és paprika évenként át egészségesen fenntartatik.

Ezen ecet kitűnő orvosok által megvizsgáltatva, annak tiszta és egészséges volta lett különösen kiemelve, miért is a gyógyszerárakban és kórházakban az Engel-féle ecetet előszeretettel használják.

1 liter ára 5 kr.
10 liter ára 40 kr.

4593. sz.
kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye ó beesei járásba bekebelezett Szt. Tamás községben megüritült jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik. — A jegyzői javadalmazás áll: 800 frt fizetés, 200 frt lakpénz, 12 hold 1216 □ öl föld adomentes haszonélvezetéből.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. § a és az 1886. XXII. t. c. 74. § a értelmében felszerelt kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 30-áig** hozzám benyujtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Ó Beesen, 1890. augusztus hó 27-én.

Gombos Béla,
főszolgabíró.

3-2

REDLICH, OHRENSTEIN és SPITZER

és kir. szabad. becesini

ROMAN-CÉMENT és PORTLAND-CÉMENT-GYÁRA, a mely az 1885. budapesti orsz. kiállításon nagy diszoklevelet, legnagyobb kitüntetést nyert,

Szerém megyében, Pétervárad mellett.

Központi iroda:

Budapest. Akadémia-utca 9. szám.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dunatartományokban a legnehezebb építkezéseknél kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, tetszés szerint gyorsan vagy lassan kötő

ROMAN-CÉMENTET és ugyanolyan lassan vagy gyorsan kötő természetes és mesterséges

PORTLAND-CÉMENTET

bármely vasuti vagy hajóállomásra szállítva **jótállással a németországi normáliák szerinti szilárdságot, melyek tudvalevőleg jóval többet követelnek, mint a bécsi szabványok. Szállítás egyenlő zsákokban és hordókban.**

Dusan felszerelt raktár

Sztrilich Zsigmond urnál
ZOMBORBAN.

6-3

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett közel 8000 lelkét számláló Bezdan községében elhalozás folytán megüritült községi orvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve: 400 frt készpénzfizetés, 40 kr éjjeli és nappali látogatási díj, 20 kr halottkémleli díj.

Felhívtnak a pályázni szándékozők, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. § a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. § a értelmében felszerelt kérvényüket **folyo hó 24-éig** ezen szolgabíróshoz nyujtsák be, mivel az utóbb érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1890. szeptember 5-én.

Poppovics Dusan,
főszolgabíró.

2-1

5416. szám.
kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásba kebelezett Bresztovác községében megüritült és évi 400 frt fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy felszerelt kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 20-ig** hivatalomhoz benyujtsák, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Apatinban, 1890. augusztus 28-án.

Főszolgabíró hiv. távol:
Jeisel Henrik,
szolgabíró.

3-1

* A felséges kiralyi család kedvenc itala. *

A

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitűnőbb savanyuviz,

kitűnő borviz.

Nagyhatásu gyógyital a légzési-, emésztési- és vizeleszervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint **SAVANYUVIZ** használandó.

Magyarországi főraktár:
Bauer Lajos és testvére,
Budapest, V. Arany-János utca 9.

* Kapható a zombori kerületi raktárban ld. GULOFÁHN LIPÓTNÁL, csendes utca 121. sz. *

7504. sz.
tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufmann Lipót apatini lakos végrehajthatóan Kaufmann Jakab esődtömege végrehajtást szenvedő elleni 800 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Apatin községben fekvő, az apatini 1480. sz. tjkvben foglalt 1. sor 851. hr 1026. ö. i. számu ház és beltelekből álló Czettei Mátyas javára a ki- és bejárhatási szolgálmi joggal terhelt ingatlanra az árverést 1200 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1890. évi november hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor** Apatin községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 120 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi augusztus hó 26-án. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ráics Lyubomir,
kir. trvszéki bíró.

6328. szám.
kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Sztanisics községében 400 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **e hó 24-éig** ezen szolgabírósnál annál is inkább nyujtsák be, mert az utóbb érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1890. szeptember 4-én.

Poppovics Dusan,
főszolgabíró.

3-1

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóság Lang J. Konrád és társai végrehajtható kérelme folytán Tillingér Mihály végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 216 frt tőkekövetelés s járuléka kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. § a alapján és 146. § értelmében a palánkai kir. járásbíróshoz területén levő, a tovarisovai 930. számu tjkvben A. I. 996/b/186-188., 996/b/600-602. hr. sz. részlet Basits Steván és Antits Nenád szomszédok közt 762 frtban, 996/b/182., b/596. hr. sz. részlet Geiger Henrik és Tenner József szomszédok közt 304 forintban, 996/b/96-97., 996/b/510-511. hr. sz. részletek Gyukits Jula és Radojesin Luka szomszédok közt 308 frtban, 996/b/14-15., 996/b/428-429. hr. sz. részletek Stanojev Ilija és Gruits Miroslav szomszédok közt 610 frtban, 996/b/163., b/577. hr. sz. részletek Pavlovits Petár és Blas József szomszédok közt 304 frtban, 996/b/64., b/478. hr. sz. részletek Milytev Stevan és Szarcsanszki Ignat szomszédok közt 304 frtban, 996/b/145., b/559. hr. sz. részletek Krnyajac Szina és Bortin Jovan szomszédok közt 610 frtban, 996/b/33., b/447. hr. sz. részletek Stojasits Vászta és Stojasits Glisa szomszédok közt 304 frtban, 996/b/103-104., 996/b/517-518. hr. sz. részletek Vukasinov Anka és Pajer István szomszédok közt 456 frtban, 996/b/213-214., 996/b/627-628. hr. sz. részletek Helmlinger Márton és Helmlinger János szomszédok közt 758 forintban, 996/b/284-286., 996/b/688-690. hr. sz. részletek Lang J. Konrád és Mayer László szomszédok közt 610 frtban, 996/b/265., b/265., b/699/11., b/669/12. hr. sz. részletek Simon József és a palánkai járási takarékpénztár szomszédok közt 920 frtban, 996/b/297-298., 996/b/707., 996/b/702. hr. sz. részletek Stojancev Nikola és Radojesin Pája szomszédok közt 854 frtban, 996/b/222-223., 996/b/636-637. hr. sz. részletek Ivancsits Draga és Vuinov Izidor szomszédok közt 410 frtban, 996/b/358-359., 996/b/762-763. hr. sz. részletek Pivarszki Pera és Thon János szomszédok közt 718 frtban, 996/b/365., b/769. hr. sz. részletek Dienesz Frigyes és Radonits Toma szomszédok közt 304 frtban, 996/b/387-388., 996/b/791-792. hr. sz. részletek Antits Petár és Milesits Anna szomszédok közt 310 frtban, 996/b/295., b/699. hr. sz. részletek Mayer László és Stojancev Nikola szomszédok közt 152 frtban, 996/b/344-348., 996/b/748-752. hr. sz. részletek Dornstädter Ferenc és Lottspeich Ferenc szomszédok közt 1370 frtban, 996/b/362., b/766. hr. sz. részletek Thon János és Zagoresits Stevan szomszédok közt 152 frtban, 996/b/375-376., 996/b/779-780. hr. sz. részletek Tillingér Mihály és Gyukits Joca szomszédok közt 310 frtban, 996/b/378., b/782. hr. sz. részletek Rapp Márton és Csakmak Lázár szomszédok közt 442 frtban külön külön megállapított kikiáltási árban a nyilvános árverés ezennel elrendeltetik s annak a helyszínén Tovarisova község határában leendő megtartására határnapul **1890. évi szeptember hó 28-ik napjának délelőtti 9 óráj**át kitűzi, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási árban alul is el fognak adatni.

Az ingatlan a fent kitétt árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóságnál Palánkán, 1890. évi július hó 4-én.

Hetesy Kálmán,
kir. aljárásbíró.

Értesítés.

A folyó évi szeptember hó 5-én a 69. számban közlött végeladási hirdetmény téves, miután én csak **egy-egy cikkek tartásával hagyok fel, és azokat a napi ár szerint árusítom el.**

Zombor, 1890. szept. 7.

Tisztelettel

Jagerovits Szvetozár.

Hirdetmény.

Az ó-morovicai közbirtokosság tulajdonát képező 168. számú telekkönyvben előforduló 210. helyrajzi szám alatti 1124 négyzetöles, téglával bekerített beltelken lévő cserépszindelyes nagyvendéglő és ehhez tartozó faszindelyes istálló és félszerrel együtt, **f. évi október hó 12-én** Ó-Morovicán a fenti vendéglő egyik termében meg-ejtendő nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek örök áron eladandó.

Az árverezni szándékoző 60 forintot előre tartozik letenni; az egész árát pedig három egyenlő részletben u. m. az első folyó évi november hó 1-én; a másodikat jövő 1891. évi április 24-én; és a harmadik részletet pedig 1891. évi november hó 1-én. A két utolsó részlettől járó 6% kamatot is tartozik fizetni; és csak ekkor fog az illetőnek áttelekkönyveztetni. Bővebb értesítést az alulírott ad.

Ó-Morovicán, 1890. évi szeptember hóban.

VOJNICH DÁVID,

mint az ó-morovicai közbirtokosság megbízottja

2-1

El.
Egész
Fél év
Negyed
A lap sz.
küldemény
nek, any
donos

Egyes szám

Az u

egész világo
A sürrü érn
séget terem
föfölmulja a
elkapkodja
Termes
nek az élel
zás nélkül
tól, az előz
figyelmet a
illemfalak
szerüleg ka
non olet",
nagyon ham
csapásaivá.
melynek érd

Ki ne
féle „vigée
rosokat, ha
is? És eze
megkönnyeb
séges üzlet
sukkal, széle
kal, valóság
delemnek. Ré
szegődtette,
cladóval, aki
ják az üzlete
zsoldjuk kiü
mindig gyön
másrészt láss
portékájának
Hy utoa

rak rossz hí
lanabb cége
ják a hamis
Mert egy
ismerete, há
rának belé
rendelő jóhis
Éppen a
viszonya, és
zönség érdek
Merkuroknál
báltassanak.
népréteg, m
lehet. Mert m
hozzák a ruh
mértéket s vi
Hát akk
iparos vagy
a városi köze
kénytelen túrn
haszna a gyor
mentek kezéle
Sokat, na
reskedelem és
szegedi új ipa
védelme tartoz
Ha e téré
akkor nemcsak
iparosok, a ke
láját is biztos
Mindenek
ügynökség ne
nem pályavála
kinálkozás és
gálják meg s
meg szorosan
hetik. Legyen
városba belép,
mielött a közö
szatra. Börze
hiszen nevétség
üldözni, az ez
szabadjára eres
Továbbá v
száma nélkül